

*Överklagen över detta be-
slut har inte kommit in till
länsstyrelsen. 92/201/S*

Enligt sändlista

delg d. 30/10 - 6/11-92

Beslut om inrättandet av naturreservatet Slessberget samt beslut om föreskrifter och fastställande av skötselplan för naturreservatet, Södertälje kommun

(1 bilaga)

Beskrivning av naturreservatet

Namn	Slessberget
Kommun	Södertälje
Socken	Mörkö
Fastighet	Botten 1:1
Lägesbeskrivning	Sydvästra delen av Mörkö, ca 2,5 mil söder om Södertälje
Area	32 ha
Markägare	Svenska kyrkan genom Hölö-Mörkö pastorat
Naturvårdsförvaltare	Svenska kyrkan genom Egendomsnämnden i Strängnäs stift

Grund för beslutet

Bakgrund och beaktande av naturresurslagen

Slessberget har i länets "Naturvårdsprogram" bedömts vara av högt naturvärde (klass III). Området gränsar till området Kålsö-Eriksö, vilket har höga naturvärden och ett värdefullt odlingslandskap och därför planeras avsättas som naturreservat.

För området gäller, enligt länsstyrelsens beslut den 2 januari 1987, samrådskyldighet enligt naturvårdslagen för olika arbetsföretag. Hela Mörkö har ett landskapsbildsskydd, med stöd av 19 § naturvårdslagen i dess tidigare lydelse.

Slessberget ingår i ett större område som genom naturvårdsverkets beslut den 19 januari 1988 är ett område av riksintresse för såväl naturvård som friluftsliv enligt 2 kap. 6 § lagen om hushållning med naturresurser mm (1987:12), NRL. Området ligger vidare inom ett kustområde som omfattas av bestämmelser i 3 kap naturresurslagen. Ett naturreservat med den aktuella omfattningen och innebörden är väl förenlig med kommunens översiktsplan som antogs i september 1990.

Allmän beskrivning

Slessberget är ett vildmarksområde vilket domineras av ett centralt beläget

bergsmassiv som omges av barrskog. Ungefär halva arealen utgörs av skogsmark och resterande marker utgörs av tre från varandra delvis fristående berg. På det östra berget finns resterna av en fornborg. I öster utgör området en fortsättning på Mörkö's skogs- och bergsområde. En väg som löper i den östra kanten skiljer dock området från övriga Mörkö. I väster gränsar området till flack åkermark. Centralt i området finns ett mindre alkärr. Nedanför klippkanten i väster finns ekskog. På flera platser finns markerade höjder med utsikt över Mörkö.

Inom området finns ett rikt djurliv med ovanliga och störningskänsliga djurarter. Det finns också flera räv- och grävlinggryt. På flera ställen finns grova aspar och döda granar, vilka medför gynnsamma betingelser för hackspettar och andra fågelarter.

Områdets betydelse från naturvårdssynpunkt, behov av skydd och vård samt anläggningar för friluftslivet

Slessberget har stora naturvärden, främst knutna till barrskogen och klippmassiven. Om området skall behålla sina värden måste skogsbruket regleras. Om de zoologiska intressena skall vidmakthållas måste markanvändningen och allmänhetens vistelse inom området regleras. Sammantaget innebär detta att ett förordnande om naturreservat är väl motiverat.

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med naturreservatet är att bevara ett naturområde som präglas av klippmassiv och naturligt växande barrskog och med ett rik och ovanlig fauna som är knuten till sådana naturtyper.

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025 och ändrad 1982:1097) förklarar länsstyrelsendet område som markerats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Samtidigt upphäver länsstyrelsen sitt tidigare beslut 1987-01-02 om samrådsskyldighet.

Namn

Naturreservatets namn skall vara "Slessberget"

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla för området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. uppföra ny byggnad, brygga eller anläggning,
2. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan ändra områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden genom att gräva, muddra, schakta, dika

- eller utfylla,
3. anordna upplag,
  4. plantera eller så träd,
  5. avverka träd annat än på fornborgen,
  6. använda bekämpningsmedel eller växtnäringsämnen,
  7. anlägga campingplats eller andra anläggningar för friluftslivet,
  8. dra fram ledningar i luft, mark eller vatten,
  9. upplåta mark eller vattenområde för anläggningar eller verksamheter såsom militära övningar, ridning, tävlingar, orienteringar, camping, golf eller liknande,
  10. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt eller liknande anordning annat än för att informera om reservatet i enlighet med anvisningar i skötselplan,
  11. jaga, med undantag av jakt efter älg, rådjur, vildsvin, fälthare, räv, grävling och mink,
  12. jaga älg, rådjur, vildsvin, fälthare, räv, grävling och mink under tiden 1 mars - 15 augusti,

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

13. anlägga väg, stig, rastplats, bro eller parkeringsplats,
14. avverka träd på fornborgen.

Föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är angivna i bifogad skötselplan (bilaga 2).

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

För att trygga ändamålet med reservatet förpliktas markägare och annan sakägare av särskild rätt till marken tåla att de åtgärder vidtas, som anges i bifogad skötselplan. Åtgärderna omfattar att:

1. skötsel av skogsmarken i enlighet med bifogad skötselplan,
2. kontroll av djurlivet genom inventeringar och ringmärkning av fågel,
3. utmärkning av och upplysning om reservatet,
4. underhåll av stigar och fornborg,
5. anordning och underhåll av parkeringsplats.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att;

1. förstöra eller skada fasta naturföremål eller ytbildning genom att borra, hacka, spränga, rista, måla eller dylikt,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar samt att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp ris, örter, gräs, mossor eller lavar,
3. medföra hund, katt eller annat husdjur som inte är kopplat,
4. tälta,

5. bedriva orienteringstävling eller liknande,
6. rida,
7. framföra motordrivet fordon,
8. elda,

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

9. i vetenskapligt syfte fånga djur för märkning eller ringmärkning.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

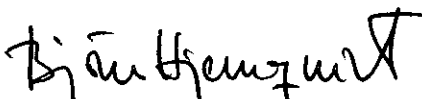
1. Naturvårdsförvaltare skall vara Svenska kyrkan genom Egendomsnämnden i Strängnäs stift. Vid förvaltningen skall samråd fortlöpande äga rum med länsstyrelsen.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 2).

Samråd har i detta ärende ägt rum med Statens Naturvårdsverk och Södertälje kommun, vilka båda tillstyrkt att reservatet bildas. Samråd har även ägt rum med markägaren Svenska kyrkan genom Egendomsnämnden i Strängnäs och arrendatorn. Markägaren har beslutat att avsätta området till naturreservat utan ekonomiska anspråk för de omfattande restriktionerna för skogsbruket, vilket innebär att skogsbruket inskränks helt. Samråd har även ägt rum med jaktarrendatorn som godtagit att jakten regleras.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsöverdirektör Birgitta Isaksson Pérez, beslutande, länsarkitekt Eva Gyllensvärd, länsantikvarie Jan-Bertil Schnell, överlantmätare Anders Åberg, miljövårdsdirektör Svante Pekkari, länsassessor Björn Lundin samt byrådirektör Björn Hjernquist, föredragande.

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljö- och naturresursdepartementet, bilaga.

Birgitta Isaksson Pérez

Björn Hjernquist

Bilagor

Karta över förslag till naturreservatreservatet
Förslag till skötselplan
Besvärshänvisning

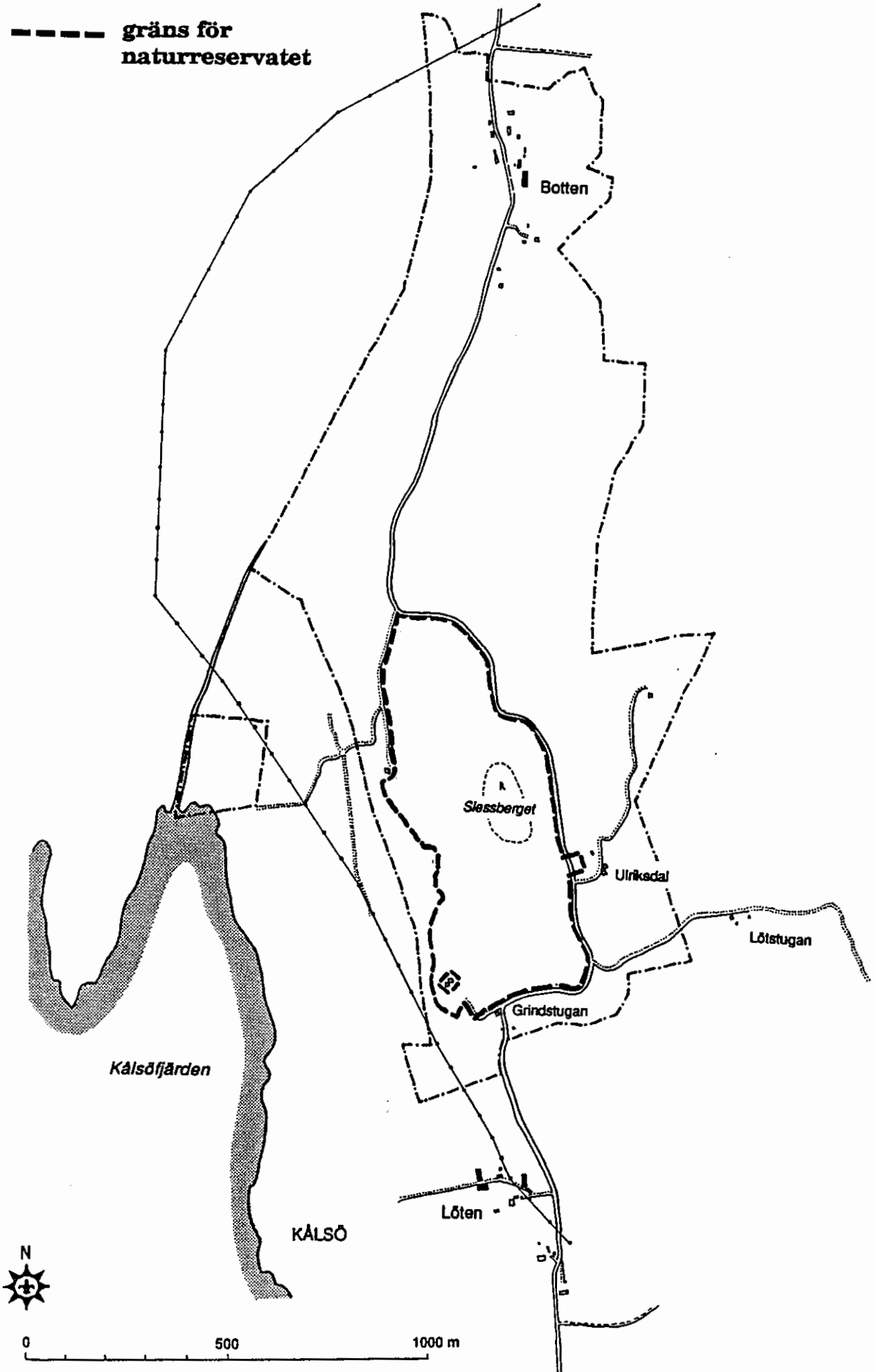
SÄNDLISTA

Naturreseptatet SLESSBERGET

Bilaga 1

Tillhör länsstyrelsens beslut 2323-1991-2032

--- gräns för
naturreseptatet

SKÖTSELPLAN

I. ALLMÄN BESKRIVNING

1. Administrativa data

Se beslutet

2. Grund för beslutet samt föreskrifter

Se beslutet

3. Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Slessberget är ett vildmarksområde vilket domineras av ett centralt beläget bergsmassiv som omges av barrskog. Ungefär halva arealen utgörs av skogsmark och resterande marker utgörs av tre från varandra delvis fristående berg. På det östra berget finns resterna av en fornborg. I öster utgör området en fortsättning på Mörkö's skogs- och bergområde. En väg som löper i den östra kanten skiljer dock området från övriga Mörkö. I väster gränsar området till flack åkermark. Centralt i området finns ett mindre alkärr. Nedanför klippkanten i väster finns ekskog. På flera platser finns markerade höjder med utsikt över Mörkö.

Inom området finns ett rikt djurliv med ovanliga och störningskänsliga djurarter. Det finns också flera räv- och grävlinggryt. På flera ställen finns grova aspar och döda granar, vilka medför gynnsamma betingelser för hackspettar och andra fågelarter. På flera platser finns gryt som används av räv och/eller grävling. Bl a 1991 fanns rikligt med spår efter vildsvin. Här förekommer även älg och rådjur. Området har gynnsamma förutsättningar för störningskänsliga arter.

3.2 Nuvarande markanvändning

3.2.1 Skogsmark

Inom området har bedrivits ett begränsat skogsbruk. Vissa avverkningar närmast vägen i öster ägde rum 1991.

3.2.2 Jakt

Arrendatorn bedriver begränsad jakt på vildsvin och klövvilt.

3.3 Byggnader och anläggningar exkl anläggningar för friluftslivet

Byggnader och anläggningar saknas inom området. Ett mindre torpställe finns dock i områdets sydvästra del.

3.4 Tillgänglighet

Området är tillgängligt för allmänheten. Det finns möjlighet att parkera bilar i anslutning till skogsbilväg i öster.

3.5 Slitage- och störningskänslighet

Hällmarker och klippbranter är slitagekänsliga och djurlivet är störningskänsligt.

3.6 Anordningar för friluftslivet

Området saknar anordningar för friluftsliv.

II PLANDEL

4.DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

4.1 Övergripande mål

- Området skall skötas så att vildmarkskaraktären bibehålls.
- Förutsättningarna för att bibehålla ett störningskänsligt djurliv skall prioriteras.

4.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Vid samtliga eventuella ingrepp i mark- och vegetation skall samråd först ske med länsstyrelsen.

4.2.1 Skogsmark

Skogen på Slessberget, vilken huvudsakligen utgörs av tall och gran, har ett stort naturvårdsvärde.

Mål:

Att bibehålla områdets vildmarkskaraktär med klippområden och gammal skog.

Råd och riktlinjer:

- Skogen skall lämnas för fri utveckling till naturskog/urskog.
- Bekämpningsmedel eller växtnäringsämnen får ej användas.
- Uppväxande träd inom fornborgen bör tas bort.

4.2.4 Jakt

Jakt är förbjuden på andra djur än vissa däggdjur. All jakt är förbjuden under tiden 1 mars - 15 augusti. Om jakten medför olägenheter för djurlivet skall jakten begränsas.

Mål: Att befrämja ett art- och individrikt djurliv.

4.2.8 Byggnader och anläggningar exkl anläggningar för friluftslivet

Området saknar byggnader och anläggningar utöver ett mindre torpställe i sydväst, vilken dock ej ingår i reservatet. Denna bebyggelse skall på sikt avvecklas.

4.2.9 Behandling av skötselområden

Inom reservatet finns följande skötselområden:

Område 1 *Barrskog:*

Arealer:: 2 ha

BESKRIVNING: Området ligger längst i norr mot vägen och utgörs av en sluttning, delvis brant, beväxt med plantskog med enstaka överståndare och är delvis röjd 1991. Inom områdets södra del finns en kallkälla som skall vårdas.

MÅLSÄTTNING: Barrskog.

Område 2 Barrskog:

Arealer:: 3 ha

BESKRIVNING: Äldre barrskog med något inslag av lövträd.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag.

Område 3 Barrskog:

Arealer:: 1 ha

BESKRIVNING: Ca 50 årig barrskog.

MÅLSÄTTNING: Barrskog.

Område 4 Barrskog:

Arealer:: 2 ha

BESKRIVNING: Äldre olikåldrig barrskog med inslag av lövträd. Nedanför berget partier med ekskog. Större delen opåverkad av avverkning.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag och partier med ekskog.

Område 5 Barrskog:

Arealer:: 2 ha

BESKRIVNING: Äldre olikåldrig barrskog med inslag av lövträd samt ett våtmarksområde med alskog. I södra delen kraftiga, äldre tallar.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag. Alskog.

Område 6 Barrskog:

Arealer:: 3 ha

BESKRIVNING: Äldre barrskogsområde med inslag av lövträd. Delvis luckigt. I väster en sluttning mellan bergen ned mot åker. Nedanför berget i väster partier med ekskog. I områdets norra del finns partier med rikligt med döda och döende granar, vilka har betydelse som näringskälla för hackspettar.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag och partier med ekskog.

Område 7 Barrskog:

Arealer:: 4 ha

BESKRIVNING: Medelålders barrblandskog med inslag av lövträd. Gallrad hösten 1991.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag.

Område 8 *Barrskog:*

Arealer:: 2 ha

BESKRIVNING: Äldre barrskog med inslag av lövträd. Genom området går en stig till fornborgen.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag.

Område 9 *Barrskog:*

Arealer:: 2 ha

BESKRIVNING: Äldre olikåldrig barrskog med inslag av lövträd.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag.

Område 10 *Barrskog:*

Arealer:: 1 ha

BESKRIVNING: Yngre tallbestånd med inslag av tall och gran. Gallrat i januari 1992.

MÅLSÄTTNING: Barrskog med lövträdsinslag.

Område 11 *Hällmarker:*

Arealer:: 10 ha

BESKRIVNING: Hällmarker; med och utan gles tallbevuxning. Centralt i området finns en fornborg på hällmarken. Strax söder om denna finns en blockgrotta; "Björngrottan". Flera hållar är höga och från dessa har man fin utsikt österut mot Tullgarn.

MÅLSÄTTNING: Hällmarker. Fornborg.

5. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

5.1 Övergripande mål

Slessberget skall bibehålla sin anläggningsfria karaktär.

5.2 Generella riktlinjer och åtgärder

5.2.1 Tillgänglighet

Tillgängligheten skall förbättras men reservatsförvaltningen syftar ej till att nämnvärt öka besöksfrekvensen.

5.2.2 Friluftsanordningar

En parkeringsplats skall iordningställas i östra delen av området.
En vandringsstig får anordnas.

5.2.3 Information

Informationsskyltar skall finnas vid "infarterna" till reservatet.

5.2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Reservatet skall märkas ut av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

6. SAMRÅD

Naturvårdsförvaltaren och länsstyrelsen skall regelbundet samråda om åtgärder inom reservatet.

7. NATURVÅRDSFÖRVALTNING

Naturvårdsförvaltare är Svenska kyrkan genom Egendomsnämnden i Strängnäs stift.

7.1 Tillsyn

Naturvårdsförvaltaren skall utöva tillsyn över reservatet. I tillsynen ingår såväl att tillse att reservatsbestämmelserna följs och att göra noteringar om iakttagelser inom reservatet. För tillsynen skall föras särskild dagbok.

7.2 Dokumentation av utförda åtgärder

Naturvårdsförvaltaren skall dokumentera eventuellt utförda åtgärder genom att i rapporten ange:

- år och månad för åtgärdens utförande
- del av reservatet (skötselområde etc)
- åtgärdens eventuella effekt
- kostnad för åtgärden
- eventuella samråd och tillstånd

7.3 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Kostnader för naturvårdsförvaltningen åvilar Svenska kyrkan genom Egendomsnämnden i Strängnäs stift.

Bilaga

Karta över skötselområden

Skötselområden

